

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: W krainie wiatraków

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności:
łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Podróż naszą rozpoczynamy w Miejskiej Górze niedaleko Rawicza. Znajduje się tam pierwszy z wiatraków i prawdopodobnie jest to najstarszy wiatrak w okolicy. Pochodzi z 1696 roku. Dalej udajemy się do miejscowości Rydzyna, przejeżdżamy przez Rawicz. Po prawej stronie na krajowej piętnastce, po wyjeździe z miasta, w miejscowości Izbice mijamy następnym, nieco zniszczony wiatrak.

Dojeżdżamy do pięknego barokowego miasteczka Rydzyna. I tutaj mimo, że celem naszej trasy są wiatraki koźlaki, to byłoby grzechem nie zwiedzić wspomnianej miejscowości. Zwiedzamy Zamek Sułkowskich z pięknym parkiem oraz rynek ze wspaniałą zabudową. Dalej dojeżdżamy do wiatraka Józefa z XVIII w. Od 2004 roku mieści się w nim Muzeum Rolnictwa i Młynarstwa. Przy wiatraku corocznie organizowanych jest wiele imprez ściągających mieszkańców Rydzyny, Leszna i okolic.

Dalej udajemy się do miejscowości Osieczna, gdzie przy wyjeździe w kierunku Leszna, w zachodniej części miasta na wzgórzu zachowały się trzy wiatraki. Podążamy do Leszna. Tam przy ul. Strumykowej stoją dwa wiatraki. Bardziej znany to "Antoni". Drugi nie posiada imienia. W "Antonim" jeszcze pod koniec XX w. mielono ziarno na mąkę. Dalej udajemy się w kierunku Świąciechowy. Kierujemy się w stronę wiaduktu. Po jego minięciu skręcamy w prawo. Po około sześciu kilometrach jesteśmy przy następnym wiatraku, na obwodnicy miasta. Znajduje się w nim Izba Regionalna prezentująca pamiątki z gminy Świąciechowa.

Jedziemy dalej. Przejeżdżamy przez Jezierzycę, Boszkowo (piękną miejscowość wypoczynkową z Jeziorem Dominickim), Starkowo, dojeżdżając do Błotnicy. Tam mamy kolejny wiatrak, jednak bardzo zniszczony. Dojeżdżamy do Przemętu i kierujemy się w kierunku Śmigła, ostatniego miejsca naszej trasy, który określany jest miastem wiatraków, ze względu na dawne tradycje młynarskie. Stało tam niemal 100 wiatraków. Według podań zawsze, gdy wybudowano setny, jeden się spalił. Obecnie znajdują się w mieście dwa wiatraki przeniesione z pobliskich wsi.

Program wycieczki

Miejska Górka

Wiatrak-koźlak (1696)

Wiatrak-koźlak (1696). Jest to najstarszy wiatrak zachowany w tej okolicy.

51°38'45"N 16°56'38"E | na mapie:A

Rydzyna

Barokowy plan miasta

W architekturze i sztuce ogrodowej baroku charakterystyczne były układy osiowe, które pozostały do dziś w pełni czytelne w Rydzynie. Po północnej stronie zamku znajduje się zewnętrzny dziedziniec zamknięty ćwierćkolistymi oficynami, a dalej wybiega dawna droga do Leszna (obecnie pięknie zadrzewiona al. Sułkowskiego). Od wschodu na osi zamku rozplanowano park, w którym zachowały się pozostałości pierwotnego układu francuskiego. Ustawiono tam popiersie króla Stanisława Leszczyńskiego jako wąsatego Sarmaty - jedyny jego pomnik w Polsce.

Najciekawsza jest oś zachodnia, łącząca zamek z miastem w niezwykłą całość. Na jej końcu znajduje się kameralny rynek, otoczony 27 niewielkimi, ładnie odnowionymi kamieniczkami z ratuszem w pierzei zachodniej. Pośrodku rynku stoi pomnik Trójcy Świętej - rokokowa kompozycja z 1761 r. dłuta Andrzeja Schmidta z Reszla. W miejscu, gdzie stoi rzeźba, opisaną oś przecina inna, poprzeczna, wzdłuż której wytyczono główną ulicę miasta.

Warto także wspomnieć o późnobarokowym kościele św. Stanisława z lat 1746-1751. Jest on dziełem Karola Marcina Frantza, który zaprojektował również układ przestrzenny miasteczka. Będąc w kościele, warto zajrzeć za ołtarz główny - znajduje się tam płyta nagrobna założyciela Rydzyny, gotycka, z 1422 r. - jeden z najstarszych w Wielkopolsce nagrobków rycerskich.

51°47'11"N 16°40'02"E | na mapie:B

Rydzyna

Wiatrak Józef

Wiatrak pochodzi z XVIII wieku i jest pozostałością po czasach, gdy w okolicach Rydzyny funkcjonowało aż 39 tego typu obiektów. Został złożony z dwóch innych wiatraków w 1983 roku - po pierwotnie stojącym w tym miejscu wiatraku pozostały jedynie fundamenty. Od 2004 roku mieści się w nim Muzeum Rolnictwa i Młynarstwa, w którym wyeksponowano m.in. maszyny młynarskie.

51°47'41"N 16°39'36"E | na mapie:C

Osieczna

Bitwa pod wiatrakami

W zachodniej części miasta, na wzgórzu stoją zachowane jako atrakcja turystyczna trzy drewniane wiatraki koźlaki. W ich sąsiedztwie, przy drodze do Leszna, ustawiono skromny kamień upamiętniający bitwę, którą 11 stycznia 1919 r. stoczyli tutaj powstańcy wielkopolscy. Zaatakował ich przybyły z Wrocławia regularny oddział niemiecki, wspomagany przez dwa działa, miotacze min i pięć cekaemów. Polacy mogli im przeciwstawić tylko trzy ciężkie i cztery lekkie karabiny maszynowe, a niektórzy powstańcy byli uzbrojeni jedynie w sztucery myśliwskie. Mimo to obrona wzgórza z wiatrakami i pobliskiej osady Raduchowo była skuteczna. Dwa ataki niemieckie załamały się. Polski kontratak na bagnety zakończył się pościgiem za przeciwnikiem aż pod Leszno. Straty powstańców wyniosły trzech zabitych oraz ok. 10 rannych.

51°53'55"N 16°39'50"E | na mapie:D

Święciechowa

Wiatrak z XIX w.

Przy obwodnicy Święciechowy stoi jedna z atrakcji turystycznych gminy. Jest nią wiatrak zbudowany w 1878 r., uważany przez wielu za symbol Wielkopolski. W dobrze utrzymanym obiekcie mieści się Izba Regionalna prezentująca pamiątki z historii gminy Święciechowa.

51°51'30"N 16°30'12"E | na mapie:F

Leszno

Wiatrak Antoni

Pięknie utrzymany, zabytkowy XVII-wieczny wiatrak-koźlak znajduje się w rękach prywatnych, stoi w Lesznie przy ul. Strumykowej. Jego imię pochodzi od właściciela Antoniego Prałata - młynarza. Wykonany jest z drewna dębowego i sosnowego, posiada cztery śmigła. Służył do mielenia ziarna na mąkę. Obok wiatraka Antoniego na tej samej ulicy znajduje się drugi wiatrak, jednak mniej znany i trochę zaniedbany.

51°51'08"N 16°34'21"E | na mapie:E

Błotnica

Wiatrak - koźlak z pocz. XIX w.

Błotnica, wieś w gminie Przemęt, położona jest nad Jeziorem Błotnickim. Przez wieś przebiega linia kolejowa, łącząca Leszno z Wolsztynem. W pobliżu tej linii, w północnej części wsi, znajduje się wiatrak - koźlak z 1809 r. Niestety, pozbawiony gospodarza obiekt powoli popada w kompletną ruinę.

51°59'50"N 16°18'07"E | na mapie:G

Śmigiel

Miasto wiatraków i wąskotorówki

W równinnej Wielkopolsce niewiele jest miasteczek położonych na wyżynie. Do tych nielicznych należy liczący 5,5 tys. mieszkańców Śmigiel, założony na krawędzi Wysoczyzny Leszczyńskiej. Mieszkający tu dawniej Niemcy ukuli nawet powiedzenie: "Schmiegel liegt auf dem Hügel" (Śmigiel leży na pagórkach).

Miasto powstało w późnym średniowieczu (przed 1400 r.) na jednym ze wzgórz. Dlaczego bywa określane "miastem wiatraków"? Wskazuje na to jego nazwa, pochodząca od śmigów - skrzydeł wiatraka. Według podania na pagórkach znajdowało się 99 wiatraków; zawsze gdy wybudowano setny, któryś z istniejących się spalił... Czas okazał się dla nich nieubłagany - wszystkie uległy zniszczeniu. Jednak tradycja zobowiązuje. W latach 1979-1980 przeniesiono tu z pobliskich wsi dwa XVIII-wieczne koźlaki. Otoczone troskliwą opieką, wieńczą grzbiet pagórka na skraju zabudowań od strony Kościana i są symbolem miasta.

Śmigiel jest znany także z kolejki wąskotorowej. Uruchomiono ją w 1900 r., w czasach, gdy miasto było stolicą powiatu. Jej tory w najlepszym okresie liczyły 62 km długości (dziś są tylko 23 km). Obecnie kolejkę - mimo wielu trudności (zwłaszcza finansowych) - utrzymuje samorząd gminy. Jest to jedyna w regionie wąska kolej kursująca regularnie w dni robocze na odcinku Stare Bojanowo-Wielichowo. Korzysta z niej głównie młodzież dojeżdżająca do szkół w Śmiglu i Nietązkowie, tylko jak

długo jeszcze?

52°00'48"N 16°31'37"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): marekpic, fot. K. Chojnacki, marekpic, marekpic, marekpic, zbyszekF60, zbyszekF60, marekpic

Trasa dodana przez: pablo

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
poniedziałek 22 lipca 2024 15:34:06